

Meddig fog még tartani?

Roda-Roda a háboru idejéről.

A „Neue Freie Presse“ mai száma *Roda-Roda* haditudósító következő érdekes cikkét közli:

Meddig tart még?

„Meddig tart még a háboru?“ Bárkivel találkozom, — legyen az a harctéren, az ország belsejében, civil vagy katoná, férfi vagy nő, — mind ezt a kérdést intézik hozzám. Ezt olvasom minden levélben.

A mi közönségünk bizonyára nem fáradt bele a háboruba, legkevésbé pedig a harcoló katoná. Mégis a legtöbben várva-várik a békét: várják az anyák, kik fiaikért és a feleségek, kik férjükért remegnek; várják sokan feleségbaráti szeretetből, ha nincs is közvetlenül részük a háboruban, mert szívük irtózik a vérontástól; másokat a kenyérkeresetben gátol a háboru. Így aztán mind azt kérdik: „Meddig fog még tartani?“

Válaszolni senki se tud. Azelőtt azt hitték, hogy a világháboru egy hónapig se tarthat — és ime: már ide s tova fél éve dühöng, anélkül, hogy akár keleten, akár nyugaton valódi, jelentős döntés történt volna. A flották java még érintetlen — úgy nálunk, mint az ellenségénél; nem esett még el nagyobb jelentőségű vár sem orosz, sem francia, sem német vagy osztrák-magyar részen; a hadseregek sokat szenvedtek — az ellenségéi többet, mint a miénk, — de egyik nagyhatalom sincs megsemmisítve; számos foglyot ejtettünk, ugyszintén az ellenfelek is; a németek benn vannak Franciaországban; az orosz és francia offenzívát visszavertük — és elleneink mind.

Meddig fog hát tartani a háboru? „Amig győzünk“, — felelt nemrég egy orosz generális.

Bizonyára: míg csak nem győzünk. De hát talán már győztünk is, anélkül, hogy ma még biztosan tudnánk. Elég jel mutat arra, hogy az ellenséges táborban bizonyos demoralizáció lépett föl. De nem nyertünk még elég betekintést ahhoz, hogy tényekről beszélhessünk.

Nem az a kérdés, mikor fogjuk az ellenséget legyőzni, hanem az, hogy mikor válik érezhetővé az ellenségnek veresége. Csak akkor lesz vége a háborúnak.

A mi legfontosabb ellenfelünk, Oroszország, akkor fogja érezni vereségét, ha kimerülnek utolsó tartalékjai és segélyforrásai. Egy perccel se hamarabb.

Az oroszok soraiban legalább két hónap óta harcolnak 19-től 42 évesig katonák.

Tudjuk továbbá, hogy az orosz tüzérség Krasznik, Komarov, Przemyslnél minden lövésükre sortízzal felelt, de a San mellett már takarékoskodni kezdett a municióval és Lodz, Kutná és Limanovnál már csak a leghálásabb célokat vette tüzelés alá.

Az ágyulövegek nagy részét nem bírják Oroszországban előállítani és az orosz tüzérség nagy része Tannenbergnél és a Mazurimocsarakban maradt ágyúikkal együtt.

Tudjuk, hogy orosz divíziók Mannlicher- és Berdan-fegyverrel lönek; hogy hiány van náluk repülőgépekben, mert az orosz ipar nem készít motorokat; hogy orosz seregek hiányos ruházatban álltak velünk szemközt és hogy egyik szövetségesük sem szállíthat nekik segítséget, mióta Vladivosztok és Archangelsk kikötői befagytak.

Igaz, hogy Oroszország kétszer meglepett bennünket: először augusztusban mozgósításuk gyorsasága által; mi azt hittük, hogy a keleti hadakat csak akkor fogják behívni, pedig a kaukázusi és a szibériai seregek már májusban elindultak és augusztusban már Varsóban voltak. Másodszor fölszerelésük szoliditása lepett meg bennünket; éveikig beszéltek nálunk az orosz hadbiztonság korrupszágáról és ime, katonáik rendszeren fölruházva, erős csizmákban, jól táplálva és felfegyverkezve állt elénk. Bőségesen volt

munició és élelmiszer, a srappellek pedig nagyon is jól robbantak.

Mégis — Oroszország anyagi materiális forrásai kiapadóban vannak. Az orosz császári főintendáns kifogástalan csapatokat küldhetett az első csatavonalba, de a tartalékok már alig használhatók, különösen, ahol csak saját országukból láthatják el őket.

De ha föltételezném is, hogy Oroszország készletei kifogyhatatlanok; nem áll ez az emberanyagra nézve. Rediger orosz generális a kiképzett katonaságot 3,5 millióra becsüli, Veltze 4 millióra. Összes veszteségeiket azonban a mai napig 2,5, 3 millióra kell számítanunk. Nem kell fejcsóválva hallgatni ezeket a számőriásokat; a mi veszteségeink is hatszor akkorák, mint azt békeidőben elképzelhettük.

A cár régen harcba küldte minden tartalékseregét, valamint a mi népfölkelőinknek megfelelő csapatait is. Ama népfölkelők, kik még sohasem szolgáltak, nem mehetnek a csatásorba, mert szükség van rájuk az ország belsejében: ők őrzik a mindig ingadozó közrendet, a raktárakat, vasutakat, foglyokat, stb. Különben se bírnák őket fölszerelni se fegyverrel, se ruhával és főleg tisztekkel nem.

Alapos számítások szerint Oroszország utolsó tartalékja április 1-re csatlakozni fog az orosz hadsereghez. Ugyanezen időszakban a hóolvadás által előidézett járhatatlan utak meg szoktak javulni és az operációk újra megkezdődnek. Ennek a háborúnak legnagyobb, rettenetes csatája fog kitörni. Ha javunkra dől el, ez lesz az utolsó ütközet, mert Oroszország ezután ki lesz merülve.

Tegyük föl, hogy ez a harc hat hétig fog tartani: akkor május közepéig befejezésre számíthatunk, anélkül, hogy katonáink hazatérésére vagy a háboru általános befejezésére gondolhatnánk, — legföljebb az orosz-német és osztrák-magyar-orosz ellentétek megszűnésére. Ha mi ezt az utolsó nagy ütközetet megnyerjük, az oroszok kénytelenek lesznek fegyverszünetet ajánlani.

Ha véletlenül ugyanekkor nyugaton is jelentős fázisához érkeznek a háboru, ebből a fegyverszünetből hosszabb, esetleg hónapokig tartó tárgyalások után béke keletkezhetnék.

A béke szerződés kidolgozása és a hadisarcok lefizetése után következnek azon csapattestek leszerelése, melyek nem őriznek megszállott tartományokat.

Mindezek a föltevések csak arra az esetre szólnak, ha mi győzünk és nem avatkozik bele egy harmadik.

Hónapokig tarthat a béketárgyalás, leszerelés, a csapatok hazaszállítása; nagyon nehéz tehát arra a kérdésre válaszolni: „Meddig is tart még a háboru“.

Svájc tiltakozik Anglia ellen.

Zürich január 5. Svájci lapok megállapítják, hogy Svájcban nagy a szükség gabonában, petróleumban, rézben és egyéb ércművekben, mert Anglia elkobozza azokat a szállítmányokat, amelyek Svájc számára érkeznének. Az angol hadihajók jogtalan eljárása miatt olasz és francia kikötőkből Svájc nem kaphatja meg megrendelt szállítmányait. A Neue Zürcher Zeitung „Hova jutunk?“ címmel tiltakozó cikket közöl, amelyben Anglia önkényes eljárásának tulajdonítja Svájc gazdasági megkárosítását, mert Anglia megakadályozza a fogyasztási cikkeknek Svájcba szállítását.

Hozzájárulhatunk sok könny felszárításához, ha varrási, javítási és kötése munkáinkat a feministák varróműhelyében rendeljük meg.

„Olaszországnak és a monarchiának meg kell értenie egymást.“

Berlin, január 5. Scarfoglio a *Mattino*-ban, amely lap, ép úgy, mint a cikk írója, eddigelé sohasem volt német barát, *korholja Olaszország belga-kultuszát* és örülteknek mondja azokat az olaszokat, akik Belgiumért lelkesednek.

— *A német birodalom lebirhatatlan erejével acélpáncél, amely ellenségeinek százai-val dacol*, — így szól többek között a cikk. — Mindenütt: a levegőben, a víz alatt, az északi és déli tengereken, a távol gyarmatokon, a keleti és nyugati lövészárkokban, mindenütt bámulatos energiával és leküzdhetetlen hősiességgel harcol a német birodalom a népek egész áradata ellen, amelyeknek szószólói bujtogatják Olaszországot. Ez az állítólagos ellenségünk egész Belgiumot és Franciaországnak egynegyedrészét megszállva tartja. *Megfoghatatlan, hogy miképpen támadhatott Olaszországban olyan borzasztó gyűlölet a németek ellen*. Olaszországnak az az érdeke, hogy távol tartsa a szlávokat az Adriától és Ausztriával egyesülve, nagy politikát vigyen. Szentül meg vagyok arról győződve, hogy rövid néhány hónapon belül az oroszok és franciák külön fognak válni a konfliktusból. Oroszországban már sok jele mutatkozik annak, hogy a nép belefáradt a háboruba és békéért sóvárog. Ugyanez fog bekövetkezni Franciaországban. A cikk azzal végződik, hogy *Ausztria-Magyarországnak és Olaszországnak meg kell értenie egymást*.

HINDENBURG NYILATKOZATA.

A *Corriere della Sera* londoni táviratot közöl, mely hírül adja *Hindenburg* tábornoknak a newyorki *Sun* legújabb számában közölt, az oroszokra és a háborura vonatkozó nyilatkozatait. A *Sun* egyik tudósítója, aki a keleti harctéren *Hindenburg* főhadiszállására van beosztva, kérdést intézett a német hadvezérhez, hogy mi a véleménye az oroszok mai harc képességéről és a hadjárat menetéről.

— Ma még nagyon korai volna azt állítani, — mondotta *Hindenburg*, — hogy az oroszokat már megvertük és hogy az oroszok harci szervezetét már megbontottuk, mert hiszen az oroszok még mindig nagyon vitázni harcolnak. Oroszországnak rengeteg sok embere van és ha a vasuti hálózat szempontjából Oroszország helyzete sokkal kedvezőlebb is, mint a miénk, azt tapasztaljuk, hogy az oroszok azért mégis rendkívül gyors hadmozdulatokat visznek véghez.

Az amerikai újságíróknak arra a kérdésére, hogy minő jelentőséget tulajdonít *Hindenburg* az oroszok ellenállásának, a hadvezér így válaszolt:

— *Bizom benne, hogy a német hadseregnek sikerülni fog a győzelmet kivívnia*. Seregeinknek azonban addig még nagyon sokat kell harcolniuk itt Lengyelországban. Hiszen köztudomásu, hogy *negyven orosz hadtesttel állunk szemben, mintegy négyszáz kilométer hosszú vonalon*.

Arra a kérdésre, hogy nem túlságosan nagy-e az oroszok számbeli túlsúlya, *Hindenburg* így válaszolt:

— Kétségtelen, hogy az oroszok most még számbeli túlsúlyban vannak, de ezt, azt hiszem, ellensúlyozza az a körülmény, hogy mi egy eléggé kifejlett vasuti hálózat birtokában vagyunk, amelynek segítségével a számbeli túlsúlyt bármikor és bárhol kiegyenlíthetjük. Különben is az utolsó négy hét alatt nem csupán az ütközetekben, de egyébként is rendkívül sok embert vesztettek az oroszok, úgy, hogy hadtesteik korántsem harcolnak már a teljes létszámmal.